

- Χρόνος: τελευταίο δεκαήμερο του Γεώργι
Ποσοστό: 3-3,5%

Αρχείο
Παραμειώματα Παινίτων

Η ΠΟΡΕΙΑ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ Η ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΝΤΑΞΗΣ ΣΤΗΝ ΟΝΕ

1/11/1999

Τα διαθέσιμα σήμερα στοιχεία για την οικονομία, πολύ συνοπτικά, δίνουν την εξής εικόνα :

Ο ρυθμός μεγέθυνσης του ΑΕΠ εκτιμάται ότι θα παραμείνει στο αρχικό 3,5%, αφού ο τουρισμός τελικώς σημείωσε αύξηση και δεν επηρέασε αρνητικά το ΑΕΠ. Ωστόσο δύο βασικοί τομείς της οικονομίας σημειώνουν ρυθμούς μεγέθυνσης ουσιαστικά χαμηλότερους απ'ότι το 1998 και απότι είχε αρχικά εκτιμηθεί. Ειδικότερα :

Ρυθμοί μεγέθυνσης	1998	1999(8μηνο)	Εκτιμήσεις ΥΠΕΘΟ
α) Μεταποίηση	3,2%	0,5%	1,5%
β) Οικοδομική δραστηριότητα	9,4%	-5,4%	9,5%
γ) Βιομηχανία - ενέργεια συνολικά	7,3%	4,5%	

Η ανταγωνιστικότητα δεν φαίνεται να επηρεάστηκε καθόλου μετά την υποτίμηση σε σχέση με πριν. Βεβαίως, η ανταγωνιστικότητα επηρεάζεται από περισσότερους παράγοντες, μεταξύ των οποίων και η διεθνής ζήτηση.

Πρέπει ωστόσο να επισημανθεί, ότι ο δείκτης ανταγωνιστικότητας (δείκτης Balassa) στην περίοδο Απρ. 97 - Ιούνιος 98 και Απρ. 98 - Ιούνιος 99 (δηλ. 15 μήνες μετά και πριν την υποτίμηση) παραμένει αμετάβλητος, ενώ οι εξαγωγές εμφανίζουν την εξής εικόνα (σε δις δρχ.):

	<u>1997</u>	<u>1998</u>	<u>1999</u>
Ιανουάριος - Ιούνιος	1.513	1.534	1.424
Απρίλιος 97 - Ιούνιος 98	3.828		
Απρίλιος 98 - Ιούνιος 99	3.766		

Ο πληθωρισμός εξελίσσεται σε υψηλότερα επίπεδα απότι είχε εκτιμηθεί στα τέλη Αυγούστου (λαμβάνοντας υπόψη τις τιμές πετρελαίου και τις μειώσεις έμμεσων φόρων κλπ.) Ο πληθωρισμός κινήθηκε ως εξής :

	ΕΣΥΕ	Αναμενόμενος (βάσει ΥΠΕΘΟ)	Εναρμονισμένος Ε.Ε.
Σεπτέμβριος '99	2,0%	1,9%	1,5%
Οκτώβριος '99	2,2 -2,3%	1,7%	;

Με πληθωρισμό 2.3%-2.5% μέχρι τέλη του έτους και 2.4-2.5% τον Ιανουάριο-Φεβρουάριο 2000 διαμορφώνεται μέσος όρος 2.4% για το 12μηνο Μάρτιος 1999 - Φεβρ. 2000. Για τους μήνες Μάρτιος - Σεπτέμβριος 1999 ο εθνικός και εναρμονισμένος δείκτης είναι 2.4% και 2.1% αντίστοιχα (μέσα επίπεδα). Αν ο εθνικός δείκτης διαμορφωθεί πράγματι για το παραπάνω 12-μηνο στο 2.4% και αν η διαφορά από τον εναρμονισμένο δείκτη για Οκτώβριο μέχρι και Φεβρουάριο 2000 είναι 0.4 μονάδες (πολύ αισιόδοξο), τότε ο 12-μηνος πληθωρισμός **βάσει του εναρμονισμένου δείκτη θα είναι 2.1%**. Αυτό σημαίνει ότι οι 3 καλύτερες επιδόσεις θα πρέπει να κινούνται στο 0.6% έναντι 0.4% που κινούνται σήμερα. Συνεπώς, ο μέσος πληθωρισμός, των 3 καλύτερων χωρών θα πρέπει στους επόμενους 5 μήνες να είναι 0,8% αντί 0,4% που ήταν στους 6 προηγούμενους.

Το πρόβλημα ως γνωστό όμως, φαίνεται να εστιάζει επιπλέον στην πορεία του πληθωρισμού στη συνέχεια, μέχρι τα τέλη του 2000.

Οι εκτιμήσεις του IMF είναι για 3.3% στα τέλη του 2000 και 2,5% σε μέσα επίπεδα (ΟΟΣΑ 2,1%). Ωστόσο, πιστεύω, έχουν υποεκτιμηθεί οι επιπτώσεις από τα μέτρα του Σεπτεμβρίου, τις ενισχύσεις των σεισμών, άλλα μέτρα που λαμβάνονται επιπρόσθετα, την αύξηση των εκτιμώμενων ελλειμμάτων των ΔΕΚΟ μεταξύ Προϋπολογισμού (Δεκ.'98) και σήμερα.

Η αντιμετώπιση του προβλήματος τους επόμενους μήνες **πάλι** μέσω της νομισματικής πολιτικής αναπαράγει πιο ισχυρά το αδιέξοδο που δημιουργεί η προσπάθεια συρρίκνωσης του πληθωρισμού μέσω χαλαρότερης (άρα όχι αντι - πληθωριστικής) δημοσιονομικής πολιτικής, που το 2000 θα είναι πολύ πιο χαλαρή, ενώ η νομισματική πολιτική χάνει κάθε περιθώριο περιοριστικού χαρακτήρα (ευελιξία επιτοκίων και ισοτιμίας).

Το σενάριο κατάληξης σε μια ισοτιμία χαμηλότερη από αυτήν που αποφασίστηκε το Μάρτιο 1998 βεβαίως λύνει το βραχυπρόθεσμο θέμα της πρόβλεψης του πληθωρισμού για το 2000. Στην ουσία, η παραπάνω εξέλιξη των μεγεθών της πραγματικής οικονομίας και της ανταγωνιστικότητας δείχνουν ότι η υποτίμηση του 1998 δεν πέτυχε να δώσει ικανοποιητική ώθηση σε τομείς που συνδέονται άμεσα με την ανταγωνιστικότητα, όπως ιδίως η μεταποίηση.

Το θέμα της ονομαστικής (θεωρητικής) τελικής ισοτιμίας της δραχμής έχει το εξής πολύ απτό πρόβλημα. Αν γίνει πολύ αργά, θα προκαλεί αναταραχή στις αγορές. Αν γίνει πολύ νωρίς, κινδυνεύει να οδηγήσει ξανά σε υψηλές εισροές κεφαλαίου, κλίμα ελκυστικότητας των τίτλων του δημοσίου, κλπ. και σε περαιτέρω ανατίμηση της δραχμής. Αν αυτό γίνει, τότε υπάρχει ο κίνδυνος πιέσεων για περαιτέρω ανατίμηση της στιγμή της απόφασης του Συμβουλίου Κορυφής τον Ιούνιο. Δηλαδή, ρισκάρουμε να πνίξουμε την εθνική οικονομία, γιατί ακολουθούμε μια εξαιρετικά χαλαρή δημοσιονομική πολιτική, μια πολιτική μαζικής προσφυγής σε ξένους επενδυτές για τους τίτλους του δημοσίου (απόρροια κατά βάση της πρώτης επιλογής). Το παράδειγμα της Ιταλίας, οι δυσκολίες που έχει (όπως και άλλες χώρες) υποδηλώνουν ότι η πολιτική μετατόπισης τόσο μεγάλου βάρους προς τα εμπρός, και μάλιστα σε σύντομο διάστημα, θα δημιουργήσει σοβαρά προβλήματα, που θα χρεωθούν σε κάθε περίπτωση στην κυβέρνηση αυτή.

Τα παραπάνω προσπαθούν να τονίσουν, ότι η δημοσιονομική πολιτική, η οποία ανέλαβε το βάρος όχι μόνο των μέτρων του Σεπτεμβρίου (αγρότες, φορολογικά, προσλήψεις), αλλά και του σεισμού που ακολούθησε, αν συνεχίσει να επιβαρύνεται με διάφορα μέτρα που σε τακτά διαστήματα ανακοινώνονται (στρατιωτικοί, επιδόματα δημ. υπαλλήλων) θα έχει μπροστά της ένα πολύ μεγάλο βάρος που θα εκφράζεται με αυξημένο πληθωρισμό και επιπτώσεις στην ανταγωνιστικότητα. Η αντιμετώπισή του θα συνδέεται με τις εξής δύσκολες επιλογές:

- Επιβολή νέων φόρων
- Περικοπές δαπανών χωρίς μειώσεις φόρων

- Αύξηση ελλείμματος ισοζυγίου πληρωμών και άρα χαμηλότερους ρυθμούς ΑΕΠ
- Ανεργία
- Μείωση πραγματικών μισθών
- Συνδυασμός των παραπάνω, αλλά οπωσδήποτε συνύπαρξη αρνητικών αντικτύπων στο δημοσιονομικό πεδίο, στην αγορά εργασίας και στο ισοζύγιο πληρωμών.

Συμπερασματικά, αν υπάρξει επιλογή για αποδοχή της ισορροπίας της αγοράς όπως διαγράφεται σήμερα, αυτή θα πρέπει να γίνει σε ένα στάδιο ενδιάμεσο, ώστε να αποτραπεί το ενδεχόμενο διπλής προσαρμογής. Το τελευταίο θα είναι ευχάριστο στους εταίρους για δύο λόγους:

α) Οι ανταγωνίστριες χώρες θα δουν την ελληνική ανταγωνιστικότητα στις αγορές της Ε.Ε. ή τρίτων χωρών, ή στην ελληνική αγορά να στριμώχνεται σε όφελος δικό τους.

β) Όλοι (και οι 11) θα έχουν διασφαλίσει ότι μια τέτοια προσαρμογή θα περιορίσει τις πληθωριστικές εξελίξεις στην Ελλάδα και δεν θα “εκτεθούν” από μια αύξηση του ελληνικού πληθωρισμού μετά την απόφαση του Συμβουλίου Κορυφής.

Αντίστοιχα, σε ορισμένα τμήματα της κυβέρνησης μια τέτοια απόφαση θα βοηθήσει να σβύσουν τουλάχιστον για λίγους μήνες μέχρι τα τέλη 2000 οι συνέπειες από επιλογές που έγιναν στον πολιτικό σχεδιασμό.